

Multo ng Alaala at Paglimot (Short Film)

John Christopher DG. Lubag

Nakatayo si Biboy, bente-uno anyos, sa harap ng puntod ng kaniyang ina. Nakatulala lang ito habang pinagmamasdan ang mga letrang nakaukit sa lapida. Mababakas sa kaniyang mukha ang matinding kalungkutang nananaig ng mga sandaling iyon. Pero gayonpaman, wala ni isang patak ng luha ang tumulo mula sa kaniyang mga mata. Sa patuloy niyang pagtitig sa pangalan ng ina, na nakaukit sa lapida, ay parang isang roletang umiikot pabalik sa kaniyang alaala ang ilang tagpo ng buhay nilang mag-ina.

flashback

Pitong taong gulang si Biboy noon nang madalas siyang kasa-kasama ng kaniyang inang si Doray, bente anyos pero mas matanda pa kung titingnan, sa pangongolekta nito ng mga tanggap niyang labada sa bahay-bahay ng mga suki na nitong maituturing sa pagpapalaba. Siya ang taga-bitbit ng maliit na balde habang ang kaniyang ina naman ang nagdadala ng iba. Tuwing Lunes at Miyerkoles nila ng umaga ginagawa ito. At kung araw naman ng Sabado at Linggo, suma-sideline bilang serbidora sa karinderya ni Aling Lumen ang kaniyang ina. O kung kailan lamang siya ipinatatawag nito. Sa ganitong paraan namulat si Biboy kung paano itinatawid ng kaniyang ina ang pang-araw-araw nilang pangangailangan. Habang sa kabilang banda, walang ibang inaatupag ang kaniyang ama kundi abalahin ang sarili sa paglalasing at pagsusugal, gamit ang maliit na perang kinikita ng kaniyang ina sa pagtanggap ng mga labada.

Isang gabing umuwi ang kaniyang ama mula sa paglalasing ay marahas nitong hinablot ang kaniyang ina sabay sampal dito ng isang panty, na kabilang sa mga tinanggap nitong labada. At saka nito pinagbintangan na nagdadala raw diumano ang kaniyang ina ng ibang lalaki sa kanilang bahay sa tuwing wala ito rito. Sa mga ganitong tagpo ng kanilang buhay mas namulat si Biboy sa hindi lamang kung paano maging isang lalaki, kundi kung paano maging isang mabuting tao.

May mga gabing nagigising na lamang si Biboy sa mahihinang hikbi ng kaniyang ina. Habang pinagmamasdan sila nitong natutulog ng nakababata niyang kapatid na si Rebreb, apat na taong gulang. Sa mga pagkakataong gaya nito, mas minamabuti na lamang niyang magpanggap na walang nakita. Miminsanan din niyang nahuhuling umiiyak ang kaniyang ina sa gitna ng paglalaba nito. Matapos itong muling saktan ng kaniyang ama sa pagpupumilit nitong pagkuha sa kalahati ng maliit na kinikita ng kaniyang ina sa paglalabada nito at pagseserbidora.

Nang gabi rin ng umagang iyon, matapos nilang ihatid ang mga labada sa kani-kanilang bahay ng mga nagmamay-ari nito, inabutan nilang mag-ina na sinasaktan ng lasing na naman niyang ama ang bunso niyang kapatid na si Rebreb nang dahil sa hindi nito pagtigil sa pag-iyak. Hindi pa man ganap na nakapapasok ang kaniyang ina sa pinto ng kanilang bahay ay agad-agad itong hinablot ng kaniyang ama at saka ito marahas na ibinalibag papasok sa kusina. Gaya ng dati, pinagbintangan siya nitong galing sa lalaking diumano ay kinalolokohan ng kaniyang ina. Matapos mapasubsob sa lababo si Doray ay walang ano-ano nitong dinampot ang kutsilyong nakasalaksak sa tumpok ng mga hugasing pinggan. Agad-agad niya itong itinutok sa muling pag-amba ng suntok ng kaniyang asawa. At sa mga oras na iyon ay natigilan ito. Kasabay ng pagtakbo sa kaniya ng umiiyak pa ring si Rebreb. Habang si Biboy naman ay tahimik lamang na nakatayo sa likuran ng kaniyang ama. Punong-puno ng galit ang mga nakakuyom nitong kamao. Waring bahagyang nagising ang lasing niyang ama matapos itong

Revised Storyline

pagbantaan ng kaniyang ina na may isang mamamatay sa kanilang dalawa sa oras na muli siyang saktan nito o maging ang sinoman sa kanilang mga anak. Maya-maya pa ay padabog itong lumayo palabas ng bahay.

Mula rito ay mabilis na inempake ni Doray ang lahat ng gamit nilang mag-iina. Sa pinakasulok ng pinagtataguan niya ng mga gamit ay dinukot niya ang isang kalawanging lata. Ibinuhos niya ang lahat ng perang laman nito na bunga ng palihim niyang pag-iipon mula sa katiting niyang kinikita sa paglalabada at pagseserbidora. Hindi gaya ng ibang ina na umaalis at iniwan ang mga anak, kalakip ang pangakong babalikan ang mga ito sa oras na maging maayos na ang kalagayan, na kadalasan pang hindi natutupad, umalis si Doray kasa-kasama ang dalawa niyang anak na sina Biboy at Rebreb.

another flashback

Pansamantalang nanirahan sina Biboy sa kapatid ng kaniyang ina na si Aira, bente-singko anyos. Dala ang ilang gamit at damit na pagsisimulan nila ng bagong sila, dito unti-unting natanaw ni Doray ang umaga para sa kanilang mag-iina. Tinulungan sila ni Aira na unti-unting makabangon. Ito pa mismo ang naghanap ng mga taong maaaring makakontra ni Doray sa kaniyang paglalabada. Hindi nagtagal ay dumami na rin ang mga kliyente nito. Kalaunan ay nagawa na rin ni Doray na makapagpatayo ng saliri nilang maliit na karinderya. Naging katuwang niya sa pagpapatakbo nito si Biboy. Namuhay sila nang hindi man marangya bagkos ay mas maituturing na maayos kung ikokompara sa dati nilang naging buhay sa piling ng abusado at lasenggero niyang asawa. Subalit sa paglipas ng panahon, unti-unting humina ang katawan ni Doray na dulot ng sobra nitong pagpapagod sa pagtatrabaho, gayong pinagsasabay nito ang paglalabada at pagpapatakbo ng kanilang maliit na negosyo. Hindi nagtagal ay bumigay ang katawan nito hanggang sa tuluyan na itong binawian ng buhay.

Bago pa man bawian ng hininga si Doray ay binilinan niya ang panganay niyang anak na si Biboy na hanapin ang kanilang ama. Upang sa gayon ay hindi nila gaanong maramdaman ang pangungulila sa pagpapatuloy ng kanilang buhay. Pero para kay Biboy, simple at diretso lamang ang naging tugon niya rito, na tila ba matagal nang nakatabi sa kaniya ang sagot na ito: “Hindi namin siya kailangan para mabuhay, ‘Nay.”

end of flashback

Matapos sindihan ni Biboy ang kandilang itinitirik niya sa puntod ng kaniyang ina ay mahinang-mahina niyang naibulong, “Magpahinga ka na, ‘Nay. Ako nang bahala kay Rebreb.” Pagkalipas ng ilang sandali ay madali na rin siyang tumalikod para umalis. Subalit agad-agad siyang napahinto matapos niyang makita ang taong nakaabang sa kaniyang likuran. “Anak...” Mahinang-mahinang pagkakasabi ng lalaki. Pero nagmistulang multo lamang sa kaniya ito na para bang wala siyang nakita o narinig. Mula rito ay marahang-marahan siyang naglakad palayo. Hanggang sa hindi na siya maabot at matanaw. Maging ng mga bagay na pilit niyang inaalala at nililimot.

credits